

Tordas Értékei

Tordas Értékmegőrző-fejlesztő és Kulturális Közhasznú Egyesület lapja
honlap: www.tordas-ert.hu • e-mail: info@tordas-ert.hu • 2008. május • II. Évfolyam 5. szám

MÚLTUNK JÖVŐJE - A TORDASI TÁJHÁZ ALAPKÖLETÉTELE -

Az úr 2008. évében, pünkösöd havának 16. napján verőfényes napsütés, kellemesen lengedező szellő és a Tordas Értékmegőrző- fejlesztő és Kulturális Közhasznú Egyesület tagja Mészáros Géza köszöntötte az eseményen megjelent több mint kétszáz érdeklődőt, valamint az egyesület vendégeit: Szlovén testvértelepülésünk delegáltjait, a tárnoki szlovák önkormányzat képviselőit, a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás munkatársait, a magát szép számban képviseltető sajtó munkatársait, valamint a Tordas polgármesterét a rendezvényen helyettesítő alpolgármestert.

Majd Cifka János, egyesületünk elnöke beszédében elmondta, hogy "Egyesületünk alakulásakor céljaul tűzte ki Tordas értékeinek megőrzését a jövő nemzedékeinek." Kihangsúlyozta az elmúlt időszakban értékeinkre leselkedő a lakosság szavazatai által elhárított, de még mindig reális veszéllyel fenyegető bánya nyitás rémét. Megtudhattuk, hogy Tájházunk a gondos, szorgos gyűjtőmunka eredményeképpen a korabeli tordasi lét minden tárgyi emlékét felvonultatja majd.

SZTRÁNYAY MIKLÓS :
Ő

A
VIZEK
FELETT
Ő LEBEGETT
MAGZATVÍZBEN
LEBEGTETETT

AZ ÉLETRE IS Ő LÖKÖTT
AZ ÉLETBEN IS Ő LÖKDÖSÖTT

BÉNULOK MERT ELKÖLTÖZÖTT

ELINDULOK HAZAFELÉ

LEFELE ÉS FÖLFELE

AZ ÖRÖKKÉVALÓ FELÉ

BENNE ÚJRA EGYEK LESZÜNK

MINDENT ÚJRA ELKEZDHETÜNK ELKEZD
VELÜNK Ő

"Ez a Tájház arra hivatott, hogy ezeket az emlékeket összegyűjtsük, kiállítsuk, bemutassuk, hiszen az elmúlt évszázadok szokásaira, az itt élők életmódjára egyre kevesebben emlékeznek." A Tájház Herczegné Maróti Györgyi, korhű minta alapján elkészített tervei szerint, rendezett, szép környezetben a Tordasi Csárda mellett kerül megépítésre. Dr. Fülöp Gyula régész, a Fejér Megyei Múzeumok igazgatója egy rövid novellájával kezdte beszédét, amiben a múlt kutatásának, hagyományaink megőrzésének fontosságára világított rá, majd Tordas történetét mutatta be.

A neves régész és muzeológus érdekes előadása után az esemény szövegíróje Mészáros úr egy Márai idézettel emlékeztette az összegyűlteket értékeink fontosságára és felkérte Szollár Lászlót, hogy négy kis segítőjével - tordasi ovisok- rakja le a Tájház alapkövét. Az alapon elhelyezett urnába a Tájház tervei, engedélyei és lapunk eddigi számai kerültek, hogy időkapcsolaként köszönthessük vele utódainkat.

Az alapköletélen szép számban megjelenteket egyesületünk, a csárda rendezvénysátrában rendezett állófogadáson látta vendégül. Itt Szollár László pohárköszöntőjében köszönte meg azt a figyelmet, amivel ilyen sokan tüntették ki az eseményt. Mondandójában kifejezésre került az összefogás, amire minden felszólaló emlékeztetett, hiszen ez a Tájház csak is a tordasiak munkájával, segítségével összefogásával épülhet meg. Egyben képzeletbeli meghívót nyújtott át minden helyi lakosnak a május 31-én rendezendő Összefogás Napja rendezvényünkre.

Az egyesület és a falu életének eme fontos - és minden túlzás nélkül - történelmi eseménye rendezetten és az esemény fontosságához méltó ünnepélyességgel ért véget.

Az alapkövet leraktuk! Most jöhet az a munka, amihez minden erős kézre és áldozatos adományra számítunk.

(Bedi Viktor)

MÁJUS 1.

Immáron 10. éve gyűlnek össze a tordasi polgárok, hogy együtt töltsék az első májusi napot a sportpálya parkolójában. Ami bizony elég csúf állapotban volt. Itt mindig vannak segítőkész emberek, hoztam a festéket, csüörtökön, pénteken lefestetük a játszóteret. Bradákné Marika, Juhászné Mariann, Müller István, Szabóné Erzsike segítségével. Este párommal beszélünk róla, pénteken murva került a parkolóterre, kijavították az aszfaltburkolatot. Szombaton reggel, az eddigi legtöbb, 28 csapat szorgoskodott a megújult területen, kettő közülük *Pucunciból*, a szlovén testvérfaluból érkezett. Tehát, mondhatjuk, idén nemzetközi főzőversenyen vehettünk részt.

Mindenkinek tudnia kell, hogy nem e nemes nap reggelén kezdődik a "történet". Hónapokkal előtte folyik a tervezés, mit is főzünk... Több szempont is befolyásolja ezt a fontos dolgot. Belefér-e a pénztárcámba, hiszen a hozzávalókat a bogrács tulajdonosok maguk állják. Aki végigsétált a füstölő tűzhelyek között, láthatta, nem főtt két egyforma éték egy edényben sem. Márta néni jól szervezte a napot, megrendelte a jó időt, sokkal több padot és asztalt kellett kerítenie, a tűzifából is nagyobb kupacra volt szükség. Idén oklevelet is vehettünk át, - teljesen egyedül, - a Tomangrafika jóvoltából, az aranycsont mellé.

A nap fantasztikus volt, elmondani nem lehet, milyen jó volt végigfigyelni az asztaloknál ülő csapatokat, és beszélgetni az ismerősökkel. Nekem külön örömet is jelentett, hogy több arcot is láthattam a Tordasra nemrég beköltözött emberek közül, remélem őket is megcsapta az a mentalitás, ami erre a falura jellemző. A duatlonon is sokkal többen vettek részt mint tavaly, elismerésem a kihívásnak megfelelő résztvevőknek, magam már csak irigykedő nézője lehettem a versenynek. Nem csak az én szívemet dobogtatta meg az a sok-sok apró baba és kisgyermek, akik ott csetleltek, botlottak a kézilabdapályán egész nap, de főleg délután. Felszabadult mamák, a játékokban, és ahogyan egymás gyermekeit is istápolták /Baba-Mama Klub/. Ami pedig még nem volt, a jó zene. A parkoló két oldalán hallható muzsika jól megfért. A karakoiba majd még jobban belejövünk mindannyian... Van itt tehetség! Még nem írtam a métereskalácsról... Asszonytársaim jóvoltából került terítékre ez a finomság, 6,5m terjedelemben. Komolyan hiszük, hogy évről-évre nő majd a hossza. Több visszajelzést hallottam erről a rendezvényről, csak pozitívakat. Remélem sok ilyen lesz még Tordason.

(Cifka Julika)

BOLDOG NYUGDÍJASÉVEKET KATI!

Megyek az önkormányzathoz, az ajtón a neve: Dr Pápainé Szabadi Katalin, benyitok a szobába ahol eddig mindig megtaláltam, most nincs ott. Nyugdíjas lett mondják. Nem tudom hány évet dolgozott ott. Sokat. Amióta eszemet tudom ott volt, segített, tanácsot adott, derűs lény, nevetése jókedvre derítette az embereket. *Hiányozni fogsz, Kati nyugdíjaséveidhez kívánunk neked erőt, egészséget még jó sokáig.*

Cifkáné Julika

TIK TORDASI IFJÚSÁGI KLUB (TORDASI ILLEMTAN KÖR)

Hogy mikor is alakultak? Nehéz megmondani. Talán akkor, amikor az utca, vagy a kocsmák helyett sulis után, iskolaszünetben a Művelődési Házban kezdték elütni az időt.

A csapat magját képező 1981-es évfolyam törzsgárdája mágnesként vonzotta a nálunknál fiatalabbakat és a pár esztendővel idősebbeket is, a kisterembe kártyázni, asztaliteniszezni, vagy csak egy jót dumálni. Volt mit megbeszélniük, eleinte a kiskamasz élet nehézségeit tárgyalták ki, a középiskolás, majd az egyetemi évek viszontagságait, manapság pedig a munkahelyi, családalapítási kérdések kerülnek terítékre.

A testvérekkel, rokonokkal, barátokkal és barátnőkkel kibővült társaságot Márta néni, a Művelődési Ház igazgatója várta, nap mint nap volt kártyapartner, figyelmes hallgató, tapasztalt tanácsadó, rettenthetetlen védelmező. Már rég fejére nőtt "gyermekei" mindig számíthattak rá, mai napig is betérnek, ha látják, hogy az irodájában van - és hol is lenne?!

A közös játékokban és diskurálásban megerősödött közösségi szellem sarkallta őket arra, hogy minden nyáron együtt induljanak üdülni. Egy hetes nyári szabadságukat belföldön - eddig legtöbbször Abádszalókon - bulizták végig a fiatalok, de jártak már Horvátországban is! A feledhetetlen nyaralásokra szüleik nyugodt szívvel engedhették el őket, hiszen az összetartás és Márta néni vigyázó szemei mindig oltalmazták csemetéiket! A nyári utak költségei sem csak a szülők zsebeit terheltek, a TIK nem egy bált, bulit rendezett hatalmas sikerrel, nagy bevétellel, ahol számukra a munka és nem a buli volt az első. A feladatokból mindenki kivette a részét és a munkával megkeresett pénz, plusz a régebbi önkormányzatok támogatásként juttatott forintjait közös céljaiknak rendelkeztek alá.

Ügyességüket, tudásukat számtalan versenyen találkozáson irigyelhették az ország minden részéről érkező kortársaik. Többször, nagy sikerrel vettek részt a Cora Falujátékokon. Tordas jó hírért, példamutató összefogásának hírért vitték.

Segítségükre a falu minden lakója, szervezete bizvást számíthat, ékes bizonyítéka ennek az, hogy tavalyi iskolatúzzal jött feladatokból azonnal nagy kanállal merítettek. A sulis őrzsében és a felújításban is példamutatóan elől jártak.

Tordas új generációját tömöríti a TIK!

Ismerik és szeretik a falut, egyre nagyobb szerepet kell hogy kapjanak Tordas mindennapi életében.

Legyünk büszkék rájuk. Lássuk meg azt az értéket, amit ez a társaság képvisel, gondoljunk a falu jövőjére és arra, hogy náluk jó kezekben lesz!

(Bedi Viktor)

"FÓRUMLÉPCSŐ"

KIS LÉPCSŐ A FALUNAK, DE NAGY LÉPÉS A FÓRUMNAK

Lapunkban már sokszor eszt szó a Tordas Értékmegőrző-fejlesztő Kulturális Közhasznú Egyesület internetes oldalán (www.tordas-ert.hu) működő, majd száz regisztrált tagot számláló fórumról. Itt beszélgetünk, vitázunk, összeveszünk és kibékülünk egy mással nap mint nap. A fórum hasábjain akár olvasóként, akár írogatóként, de képviselteti magát Tordas minden rétege és korosztálya. Ezen médium hasábjain indult el az az összefogás 2007 október 9-én, aminek eredménye a 2008. április 25-én felavatott FÓRUMLÉPCSŐ!

A Kismama néven regisztrált fórumozónk megelégedte a különböző álláspontjaikról vitatkozók szócséplését és leírta, hogy "marakodás" helyett inkább közös erővel tegyük babakocsival is használhatóvá az orvosi rendelőnél eléggé elavult és leromlott állapotban lévő lépcsőt és rámpát.

Az ötletet mindenki hasznosnak és megvalósíthatónak találta. Rögvest érkeztek az okosabbnál okosabb javaslatok, tervvázlatok, ígéretek, fogadkozások.

2007. október 10-én az addig hasraütéssel kalkulált anyagköltséget - 50.000 forintot - egy másik írogatónk, az ügynek megnyert helyi vállalkozóktól össze is gyűjtötte.

2007. október 11-én az anyagköltségre szánt összeget bevitték az önkormányzathoz, ahol átvették és a fórumon ekkor megjelent polgármester szerint el is különítették a lépcsőfelújítás költségeire, ahogyan tették ezt a későbbiekben érkező felajánlással is. 2007. október 13-án Cifka János az értékmegőrzők elnöke már profi tervrajzokat tett fel a fórumra.

Itt egy sajnálatosan nagy szünet tátong a lépcső naplóban, mivel a 2007. október 17-én pusztító iskolatűz -é rthető módon - a sulihoz parancsolt minden önkéntes segítőkész munkás kezét. Nem merült azért feledésbe a dolog. Az új tavasz, új lendületet adott.

2008 április 18-ára hirdettük meg a régi lépcső bontását. Hála az értékmegőrzők és elnökük hathatós segítségének, a munkagépekkel megerősített kis csapat aznap szét is verte a régi - több réteg betonból álló - lépcsőt.

2008. április 19-én munkát a szintén önkéntesen vállaló kőműves mester keze alá dolgozva, betonozott az a néhány fórumozó, akiknek nagy segítséget nyújtottak a munkától meg nem riadó tordasiak. Az elkövetkező napok estéin sem tétlenkedve rakták a mesterek a térkövet. 2008. április 25-én a munkálatokban résztvevők pezsgővel avatták fel és jó szível adták át a rámpát a megjelent kismamáknak.

Akik segítettek:

Bedi Viktor, Cifka János, Cifka Jánosné, Csillag Zoltán, Csillag Szilveszter, Halenár Jenő, Ifj. Halenár Jenő, Farkas István, Farkas Istvánné, Farkas Norbert, Farkas Noémi, Szabadi Pál, Téglás Lajos, Sztyélik Sándor, Szabó István

NÉHÁNY GONDOLAT a sport támogatásáról

Miért is van szükség a sportra?

Testedzés, egészséges életmód, szabadidő hasznos eltöltése, szórakozás. Az ókori görögök kezdeményezte sportversenyeket, - bár a sportra sokat adó rómaiak megszüntették, - a XIX-ik században francia kezdeményezésre felélesztették, és megte-remtették az újkori olimpiai játékokat... Ezek a rendezvények sportbarátok százmillióit lelkesítik fel, és sportolók tízezreit ösztönzik a felkészülésre, a megméretetésre. Mindenki előtt, aki sportolni kezd, ott lebeg a nagy lehetőség. Kérdés, mennyi segítséget, támogatást kap. *Ennek szükségességét minden józanul, reálistan gondolkodó hatalom felismerte.*

Cifka János

A névsort végigolvasva mindenki megértheti azt a megdöbbenést, amit a Kisbíróban Juhász Csaba nevével megjelent cikk olvasása közben éreztünk. A későbbiekben már a felháborodást okozó írásban a mi polgármesterünk, aki még ki is látogatott hozzánk a bontáskor nem általlotta azt írni, hogy lelkes fiatalok keze munkáját dicséri az új lépcső. Én megértem azt, hogy nincs tisztában a helyi dolgokkal, hiszen nem köztünk él, de azt, hogy sem a fórumot, sem az egyesületet nem említi, az vérlázító! Ha az utcán járó kelő képviselők nem ismerték fel az ott dolgozókat, nagyon szívesen bemutatott volna őket egymásnak, de ilyen közelségbe egyikőjük sem jött! Köszönet mindenkinek, aki ott volt és segített, aki betartotta a fórumon tett ígéreteit és Tordast egy újabb használható értékkel gazdagította!

Köszönet azért a példamutató összefogásért, amiben Tordas mindig is élen járt!

*Hajrá Fórumlépcső!
Hajrá Tordas!*

(Farkas Norbert)

**- Tordasi életmentők -
A legnagyobb érték az emberi élet!**

**A tordasi defibrillátoros csapat
a nap 24 órájában, felkészülten várja
a segélyhívásaikat!**

06-30-249-99-99

UTÁNAJÁRTUNK OLVASÓINK HALLOTTÁK, MI RÁKÉRDEZTÜNK!

Olvasóink figyelmét sem kerülte el az orvosi rendelő előtti lépcső és rámpa felújítása. A kb. egy hétig lezárt gyalogos közlekedés komfortosítását sokan és sokféleképpen elemezték és sok pletyka és találgatás született arról is, hogy a falu kinek köszönheti az új akadálymentes közlekedést nyújtó szakaszt. Juhász Csaba Tordas polgármestere a Kisbíróban közölt cikkében tordasi fiataloknak tulajdonította a kezdeményezést és a munkát. A felújítás pénzügyi hátteréről lapunknak - immár harmadszor - nyilatkozta azt, hogy az önkormányzat 50.000 forintot adott a rámpa anyagköltségeire. A munkálatok irányítására a Tordas Értékmegőrző- fejlesztő Kulturális Közhasznú Egyesület és a fórumunk moderátorai által felkért Cifka János elmondta, hogy a lépcső rendbetételének ötlete az egyesület weboldalának fórumán merült fel az összegyűlt 65.000 forintot mind magánszemélyek ajánlották fel, névszerint:

Bedi Viktor
Cifka János
Feldhoffer Gergely
Toman Ilona
Szollár László
Vasvári Pál

A félmillió forint értékű építmény létrehozatalához az önkormányzat egy fillérrel sem járult hozzá. Megtudhattuk, hogy Juhász Csaba valóban felajánlotta, hogy az addigi, az önkormányzat kasszájába befizetett 50.000 forintnyi felajánlást a hivatal a falu pénzből ugyanennyivel megtoldja. A projekt valódi gazdái elmondták, hogy: Mi, az ügyel foglalatostkodók azonnal eldöntöttük, hogy köszönjük, de ezt nem fogadjuk el. Ezt a polgármester úrral közöltük is. Nem szerettük volna ebben a nehéz anyagi helyzetben 50.000 forinttal megterhelni Tordas költségvetését. Mélyszéges felháborodásuknak adtak hangot kérdésemre, amiért a falu első embere három ízben is elferdítette a valóságot.

"Mi tudjuk, hogy nem nagy összeg az, amit így a falunak spóroltunk - a volt könyvtáros, egy havi bére, vagy a polgármester járandóságának töredéke -, de mi és a nekünk nagylelkűen segítők "csak" ennyit tudtunk tenni a faluért, de legalább mi tettünk!"

Bedi Viktor

MI LESZ VELED KASTÉLY?

Tordas szívében 300 éve áll egy kastély. E kastély elődjének tekinthető kúria építtetője, a tordasi kálozi Sajnovics Mátyás, 1692-ben Győr vármegye jegyzője, majd alispánja volt. A török hódoltság elmúltával, nemesi címét és előneveit 1687. február 7-én I. Lipót királytól kapta.

A falut újrateremtő (II.) Mátyás birtokossága alatt élte Tordas - és a család is - fénykorát. Sajnovics valószínűleg kibővítette az épületet. Ebben a kastélyban született 1733. május 12-én a Sajnovics familia legismertebb tagja Sajnovics János, tordasi és kálozi, jezsuita szerzetes, nyelvész, csillagász, akadémiai és egyetemi tanár; az összehasonlító nyelvtudomány egyik úttörője, a Dán Királyi Tudományos Akadémia tagja. Két könyvet írt, egy nyelvészeti könyvet 1770-ben Demonstráció címen, ezt a Dán Királyi Tudományos Akadémia adta ki. Sajnovics ebben a kiadásban tette közzé először - vitatatlannal nagy érdem - a Halotti Beszéd szövegét, a XIII. század elejéről fennmaradt legelső összefüggő szövegű magyar nyelvemlékünk. Ez a nyelvemlék az Árpád-kori latin miséskönyvnek, az ún. Pray-kódexnek 154. levelén olvasható. Ezt a kódexet 1226 előtt fejezték be, 172 hátyalevélből áll. A kódex a Magyar Nemzeti Múzeum tulajdona, az egykor Pozsony megyéhez tartozó Deáki község bencés templomának tulajdona volt. Itt fedezte fel Pray György történetíró (1723-1801), ezért is viseli az ő nevét a kódex. 1970 májusában a Fejér megyei Tordason híres dán, norvég, amerikai és magyar nyelv tudósok a Magyar Tudományos Akadémia lebonyolításában emlékülésen vettek részt, Sajnovics János könyvének, a Demonstráció megjelenésének 200. évfordulóját ünnepelték.

Folytatjuk - Toman Ilona

Egyesületi hírek

2008. MÁJUS 31. TORDASI ÖSSZEFOGÁS NAPJA
Szeretettel várunk minden tordasit 2008. május 31-én 17 órára a Tordasi Csárdához a Tordas Értékmegőrző- fejlesztő és Kulturális Közhasznú Egyesület első Tordasi Összefogás Napja rendezvényére!

Hozza el az egész családot!

17 órától gyermekmússal szórakoztatjuk a kicsiket, majd ezt követően két meglepetés fellépő színvonalas produkciójával szeretnénk lenyűgözni a felnőtt közönséget.

A műsorszámok után az egyesület megvendégeli a Tordasi Összefogás Napján jelenteket.

A helyszínen első ízben, lehet megvásárolni a Tordasi Tájház támogatói jegyeit!

Jöjjön el! Hozza el a családját! Mutassuk meg a világnak, hogy Tordason él még az összefogás!

A rendezvény ingyenes! - (Vezetőség)

A KASTÉLY ÉS A PARK 60 ÉVE LASSAN PUSZTUL.

Ha átgondoljuk és kikérjük a műemlék-felügyelőség véleményét, biztos lehetünk, hogy alapzat és a pince vízesedésének meggátolása, a tetőszerkezet felújítása, az elektromos vezetékek és vízesblokkok, a nyílászárók teljes cseréje és a fűtés hiteles megoldása nagy feladatot adhat. Ehhez társul a teljesen lepusztult park felújítása. Mindez és további működtetés legalább 30-50 embernek adna állandó munkalehetőséget. Ha a hazai és az európai lehetőségeket nézzük, az épületből és parkból Magyar Egészség Szolgáltatóház, Szálloda, Szabadidő-központ és Múzeum létesülhetne. Ha az épület marad lakatlan, üres, pár év múlva az elbontása és romok eltakarítása is adhat (csak ideiglenesen) 30-50 embernek munkát. **Tordas szívének sorsa megoldásra vár.**

(Toman Ilona)

Kiadja: Tordas Értékmegőrző-fejlesztő és Kulturális Közhasznú Egyesület
Felelős kiadó: Cifka János
Szerkeszti: a szerkesztőbizottság
Honlap: www.tordas-ert.hu
Megjelenik: 600 példányban

Ingyenes!